

Innhold

Forord	9
Innledning	11
Av Solveig Sagatun	
Litteratur	15
Kapittel 1 Metodiske tilnærminger i barnevernsundersøkelsen	17
Av Karin Kildedal, Sigrid Nordstoga og Solveig Sagatun	
Nettverksmøte	17
Livsformintervju	18
Pär Nygren-modellen	19
Litteratur	20
Kapittel 2 Rammer for § 50-undersøkelsen i Danmark og barnevernsundersøkelsen i Norge	23
Av Karin Kildedal og Sigrid Nordstoga	
Bakgrunn for den nåværende lovgivningen i Danmark	23
Lovgivningens ramme for undersøkelser i Danmark	24
Barnets rettigheter under undersøkelsen	25
Organisering av arbeidet med undersøkelser i Danmark	25
Trekke ved danske sosialfaglige undersøkelser	26
Bakgrunn for den norske barnevernsloven	26
Lovgivningens rammer for undersøkelser i Norge	27
Barns rettigheter i undersøkelsen	29

Organisering i kommunene	29
Trekk ved den norske barnevernsundersøkelsen	30
Litteratur	30

Kapittel 3 Familiernes erfaring med undersøgelsens start og fremgangsmåde 33

Af Lars Uggerhøj	
Indledning	33
Om betydningen af starten på et undersøgelsesforløb	34
Familiene er uklare på, hvad en undersøgelse består i – hvad den hedder, hvornår den starter, og hvornår den afsluttes	38
Undersøgelsen som administrativt redskab	39
Netværksmøder, livsformsinterview og § 50-undersøgelser	40
Familiernes oplevelse af undersøgelsens – eller mødernes – indhold og fremgangsmåde	42
At blive undersøgt	44
Familiene har fokus på tiltag og ikke undersøgelse	45
Opsummerende	46
Litteratur	47

Kapittel 4 Familiernes involvering og deltagelse i undersøgelsesprocessen 49

Af Lars Uggerhøj	
Indledning	49
Samarbejde og medvirken som ideal og krav	50
Tilskuer frem for deltager	51
Det skjulte magtspil	52
Den produktive magt	55
Magten er til stede i undersøgelserne	58
Involvering i/orientering om undersøgelse og dokumenter er forskellig	60
At blive respekteret, taget alvorligt og få egne synspunkter frem	64
Den skriftlige involvering	67
Opsummerende	72
Litteratur	74

Kapittel 5 Å definere problemet sammen? 77

Av Sigrid Nordstoga	
Når klienten møter sosialarbeidere	78
Sosialarbeideren som grensdrager	79

Sosialarbeideren som portvakt	79
Familiens deltakelse og innflytelse	81
Definisjonsmakten i undersøkelsen	83
Klientenes deltakelse i problemdefineringsen	84
«Det er jeg som trenger hjelp med omsorgen for barnet»	84
«Jeg mener at barnet mitt har problemer»	87
«Det er andre som mener at familien trenger hjelp»	93
Å definere hva problemet handler om	99
Litteratur	101

Kapittel 6 Undersøgelsen som ramme for læreprosesser 103

Af Karin Kildedal

Indledning	103
Et læringsteoretisk utgangspunkt	106
Viktige dimensjoner i det lærende samspill	108
Læring gjennom samspill mellom sosialarbeider og familie	109
Klarhet om hva der skal ske	110
Kontinuitet i samarbeidet	110
Fokus på ressurser og gode samtaler	111
Trygghet i samspillet	112
Netværksmødet som læringsrom	113
Indholdsdimensjon i undersøgelsen	115
At gå med eller mot klientens egne ideer	116
Sosialarbeideren som medtænkende om situasjonen	119
Når gode råd er dårlige	120
Det skriftlige materiale som læringsmulighet	121
Motivasjon og drivkraften i læring	122
Stærke følelser er på spill	123
Når familien aktivt forandrer samspillet	124
Angsten for at miste produserer negativ energi	125
Opsummerende	127
Litteratur	128

Kapittel 7 Dimensjoner ved omsorg som gis oppmerksomhet i barnevernsundersøkelsen 129

Av Solveig Sagatun

Innledning	129
----------------------	-----

Barneomsorg og barnets vekst inn i den sosiale verden	130
Samspillet foreldre–barn, psykisk helse og den sammensatte sosiale situasjonen foreldrene befinner seg i	132
Samspillet foreldre–barn og den konteksten barna befinner seg i utenfor hjemmet	136
Grunnelementer i barnevernstjenestens forståelser av barneomsorg og barnets vekst inn i den sosiale verden	138
Litteratur	141

Kapittel 8 Betydning av kjønn i undersøkelsesprosessen

Av Solveig Sagatun

Innledning	143
Betydning av kjønn	144
«I hovedsaken er det meg det omhandler»	145
Mødre og fedres deltakelse når foreldrene bor sammen	146
Mødres og fedres deltakelse i eneforeldrefamilier	150
Mødres og stefedres/fedres deltakelse i stefamilier	153
Mødres og fedres deltakelse ved delt omsorg	153
Å forstå foreldres omsorgspraksis med henblikk på hvilken betydning kjønn får i undersøkelsesfasen	155
Litteratur	157

Kapittel 9 Konklusjon og perspektivering

Af Lars Uggerhøj

Indledning	159
At undersøge med zoom i stedet for vidvinkel	160
Den positive samarbeidsrelation har ikke nødvendigvis gjennomslagskraft	161
Information om undersøgelsen og fremsendelse af skriftlig information «klæder familierne bedre på»	162
Magten: et mangehovedet uhyre	163
Har forældrene alltid ret?	164
Når problemet er tilfældighed, er løsningen vel standarder?	165
Hvem er den forstyrrende læring mest forstyrrende for?	166
Den perifere mand – og det perifere barn?	168
Litteratur	169

Efterskrift

Stikkord